

prostorih g. Josipa Kselmana prvo svojo veselico s slavnostnim govorom, petjem in deklamovanjem. Udje so vstopnine prosti, neudje plačajo po 20 kr. Le pri zelo neugodnem vremenu se bo veselica preložila na prihodnjo nedeljo. — Društvo veselo napreduje; čeprav je eno najmlajših, vendar šteje že 60 udov. V veliko čast si štejemo, da je tudi gospa grofica Nugent blagovolila društvu pristopiti, ter se ji tem potom zahvaljujemo za lepi dar (10 gld.), ki ga je društvu poklonila. Med drugimi udi beremo tudi imeni deželnega odbornika gosp. Fr. Robiča in g. dr. Fel. Ferka. Lepo hvalo smo dolžni tudi g. Jožefu Holzu na Slivnici, ki je društvu poklonil 16 lepo vezanih, dobrih knjig.

Iz Šmartina pri Slov. Gradcu. (Vreme.) Vem, da Vam od vseh strani prihajajo žalostna poročila o čudnem vremenu tekočega meseca. Po zimi smo imeli mesto snega večidel lepo kopno vreme, da se je včasih po cestah od prahu kadilo, kakor o sv. Jakobu. Spomlad se je pričela prav lepa, topla, in vse je tako bujno poganjalo, da so stari ljudje zmajevali z glavo, rekoč: »Kaj bo le z letošnjim letom? Star sem že, pa še ne pomnim klasovate rži o Veliki noči?« Tudi cvetoče šmarnice ali binkoštnice so nosili fantje in dekleta že o Veliki noči, a zdaj se je res svet zasukal. Že trikrat smo ta mesec imeli po hribih in dolinah nov sneg, namreč dne 2., 8. in 12. maja. Od dne 12. maja sneži in dežuje skoro brez prenehanja naprej in danes, ko to pišem, dne 16. maja je vse v vodi; Mislinja je zelo narastla in stopila iz svoje navadne struge; lepa, po metru visoka rž leži, kakor povaljana po njivah. Kmetje s Pohorja so pravili, da je sneg do kolena visok in še višji in da so dne 13. maja dolge ledene sveče od streh visele! In ravno zdaj je v hribih drevje v najlepšem cvetju! Res se ljudje, kakor se letos kaže, ne boje zastoj dni o času »ledenih možev«. Škoda je gotovo povsod velika na drevju in na polju. Bog pomagaj!

Iz Žiž. (Zborovanje.) V nedeljo, dne 9. maja je zborovalo naše bralno društvo. Udeležba je bila še koj povoljna, dasiravno smo pričakovali od domačih vaščanov, da se udeležijo v obilnejšem številu. Gospod Belé je predaval, kako se ukorenjujejo živice amerikske, od kojih je priporočal posebno solonko in rupestrovko; kako se cepijo na suho, kako jih saditi v vinogradu, kako se napravljajo jarki za odtekanje preobilne vlage in nalivov; naštel najboljše vrste, ki naj se cepijo na amerikske; kedar in kako je najbolje škropiti in odgovoril na razna vprašanja poslušalcev, zadevajoča zeleno cepljenje, razne bolezni na trsu in dr. — Načelnik, Grobelšek, ga je v imenu bralnega društva in vseh poslušalcev prav srčno zahvalil za jako podučljiv govor. — Med drugimi sosedi so nas počastili tudi čast. gosp. župnik iz Loč, ki so tudi ud bralnega društva. Tudi njih je zahvalil naš kot dober govornik občeznani načelnik, da se navzlic premnogemu in napornemu poslovanju zanimajo za naše društvo in jih prosil, naj bi nas se v prihodnje blage volje podpirali. — Med nove ude smo z velikim veseljem vsprejeli: gosp. Fr. Napotnika, kmeta na Tepanjskem vrhu, Fr. Oslaka, kovača v Ločah, in Lojza Detičeka, kmečkega fanta v Poddobu. Živeli novi udje!

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Nj. veličanstvo svetli cesar bivajo te dni v Budapešti. — V 15 okrajnih zastopih na Dunaju so si krščanski protisemitje priborili večino. Ni se jim bilo boriti samo z židovskimi liberalci, ampak tudi s Schö-

nererjanci, ki so se popolnoma zvezali z liberalci, da bodo lažje noge podstavljali krščanskemu ljudstvu.

Češko. Pravosodni minister je izdal izvrševalne predpise o jezikovni naredbi. S temi predpisi pa Čehi niso zadovoljni, ker se z njimi zopet v kot postavlja češčina. — V Pragi je vlada prepovedala ustanovitev kluba čeških protisemitov; seveda židje se so vladi vedno posebno pri srcu.

Štajarsko. Graški mestni očetje so sklenili, da se Gradec prih. leto ne udeleži dobrodelne razstave na Dunaju, zaradi jezikovne naredbe na Češkem. — Zoper te naredbe in Ebenhočov solski predlog se je izrekla trgovinska in obrtna zbornica graška. — V Gradcu so na shodu nemških prenapetnežev hudo ropotali zoper jezikovno naredbo in dr. Steinwenderja Mariboržani, Kordon, dr. Glantschnig in Fr. Girstmayr.

Koroško. V nedeljo popoldne je na Tolstem vrhu ob štajarski meji zborovala podružnica sv. Cirila in Metoda. Tudi druge koroške podružnice bodo v kratkem zborovale, da se pošteno slov. ljudstvo navduši za dom svoj, za versko in narodno šolo.

Kranjsko. V Ljubljani je za podžupana izvoljen K. vitez Bleiweis. — Neki žid hoče v Ljubljani dobiti prodajalnico s kontekcijskim blagom, pa mu povsod kažejo duri. — V Šiški pri Ljubljani postavijo »Vodnikov dom«. — V Trziču imajo protestantje že lastno kapelo.

Primorsko. Boj za slovensko šolo v Trstu še ni končan. Oni dan je rekel neki mestni uradnik, da je Slovenci ne dobé, ker v Trstu gospodujejo Lahji. Kaj pa pravica? — 15 Križanov, ki so se udeležili nemirov ob državnih volitvah, so ostro obsodili v ječo. Kdo pa naj skrbi za njihove družine?

Hrvaško. Kandidata dr. Mazzura so v Velikem Trgovišču orožniki prijeli in odvedli v Klanjec. Še le, ko se je dr. Mazzura pritožil pri banu, so ga izpustili. Sploh pa zdaj o saborskih volitvah kaj malo prostosti imajo pravi domoljubi.

Ogersko. V nedeljo se vpricho svetlega cesarja v Požunu odkrili spomenik cesarice Marije Terezije. — Gledé pogodbe je naša vlada ogerski odjenjala že za šest odstotkov; Ogrji torej k skupnim stroškom naj plačujejo 36%. Toda ti tudi s tem niso zadovoljni, ko so spoznali, da grof Badeni ni iz železa.

Vnanje države.

Rim. V jeseni pride bojda v Rim ruski car Nikolaj; obišče tudi sv. očeta Leona XIII. — V Montekasinu je umrl kardinal Kamilus Sicilianus de Rende, star 50 let.

Italijansko. Nekega Frezzija so obdožili, da je tovariš napadnika Acciorita, ter ga vrgli v ječo. Za teden dnij pa je ondi omrl, ne naravne smrti, ampak pazniki so ga ubili. Lepe razmere!

Nemško. Pruski državni zbor je oni dan začel razpravljati o novi društveni postavi, s katero so samo zadovoljni starokopitneži. Bog ve, če ta postava ne bode nevarna zanjka za katoličane in Poljake.

Turško. Sultan je postal močno ošaben, ker je njegova armada tako zmagoslavna proti Grkom. Zato bodo imele velevlasti težave z njim, predno se sklene mir, da ta ne bode preveč tiščal ubogih Grkov, katere vendar vsak kristjan mora hvaliti, da so se potegnili za kristjane na Kreti.

Grško. Grška vojska je bila ta teden in sicer v ponedeljek zopet premagana pri Domokosu. Turških vojakov je bilo okoli 50 tisoč, grških pa štirikrat manj; vendar se Grki dolgo niso hoteli umakniti iz Domokosa. Grkov je padlo sila veliko, pa tudi Turki so veliko vojakov zgubili.

Špansko. Vlada hoče vse one anarhiste, katerim

pa slabega dejanja ne more dokazati, izgnati, naj se izselijo, kamor se hočejo. Med te več ali manj nedolžne anarhiste je gotovo prištei vse vladne nezadovoljneže.

Amerika. Na Kubi imajo Španci le 40 tisoč zdravih vojakov, okoli 50 tisoč pa leži bolnih. Ustaja je bojda do cela udušena. Naj zdaj vlada tam uvede res pravične preosnove, da se zopet povrne mir in red na ta zelo rodovitni in za Špansko velevažni otok!

Za poduk in kratek čas.

Črtice s potovanja v Rim.

(Piše Fr. K.)

Bodi mi stoterno pozdravljen, večni Rim, središče krščanstva! 200 milijonov katoliških src bije zate ter si semkaj želi. To željo sem tudi jaz gojil od rane mladosti, in hvala Večnemu, da se mi je izpolnila. Toda ne misli, dragi bralec, da Ti bom večno mesto natančno opisal, ne, ne, ampak le najvažnejše reči hočem omeniti.

V Rim sva s prijateljem došla iz Neapolja, na veliki četrtek večer ob 8. uri. Na kolodvoru naju je čakal naš rojak, č. g. dr. Fr. Kovačič, ki je bil toli prijazen, da naju je v Rimu vedno spremljal in nama znamenitosti razkazoval. Bodi mu še na tem mestu izrečena srčna hvala! Stanovala sva pri njem, v zavodu dell' Anima, kjer sva bila z vsem izvrstno preskrbljena.

Na veliki petek zjutraj, dne 16. aprila, smo si pred cerkvenim opravilom ogledali bližino zavoda dell' Anima in sicer rimsko dirkališče ali Circo agonale, cerkev sv. Neže in sv. Avguština, kjer je grob sv. Monike. Po opravilu pa smo jo mahnilo dalje; videli smo starodavno cerkev sv. Pudencijane, krasno cerkev Maria Maggiore ali Marije-Snežne.

Odtod smo se obrnili proti jugu; obiskali novo in prav lepo frančiškansko cerkev sv. Antona in potem Lateran in lateransko cerkev sv. Janeza, katero so sedanjí papež dali popraviti. Od Laterana smo šli k sv. stopnicam; 28 jih je in po teh je pri Ponciju Pilatu na veliki petek hodil naš božji Zveličar. Le kleče smeš hoditi po njih.

Nedaleč od Laterana proti vzhodu je cerkev sv. Križa v Jeruzalemu, kjer je shranjen največji kos pravega Jezusovega križa in kjer je pod zemljo kapela sv. Helene, ki je za to kapelo dala prsti prinesti s Kalvarije v Sv. deželi. Ker se ni bilo poldne, šli še smo k Sv. Lovrencu zunaj mesta, v kateri cerkvi počivajo pokojni papež Pij IX. Tukaj je tudi rimske pokopališče.

Na veliki petek popoldne pa smo jo krenili preko reke Tibere, v Trastevere. Občudovali smo cerkev sv. Cecilije, sv. Hrizogona in sv. »Marije in Trastevere«. Prehodili hrib Janikul, kjer stoji na vrhu velikanski spomenik puntarja Garibaldija. Pred cerkvijo sv. »Petra in Montorio« pa je krasen in menda najlepši razgled na Rim.

Ravno proti severu vidiš Angelski grad, odtod proti večeru Vatikan in cerkev sv. Petra, proti severovzhodu hrib monte Pincio, Kvirinal, proti jutru pa glej ostanke starega Rima, hrib Palatin, kolisej, Lateran, dalje proti jugovzhodu hrib Aventin, cesto via Appia, in precej daleč proti jugu cerkev sv. Pavla.

Posebno me je vleklo proti Vatikanu, saj tam še so gospod sv. oče, in pa v cerkev sv. Petra, ki je največja na svetu. Dolga je 187 metrov, v stranskih kapelah je široka 45 m, sicer pa 25 m, njena kupola pa je visoka 117 m. Ko smo bili v stopili v to cerkev, smo takoj šli pod kupolo na grob sv. Petra molit, kjer gori 132 lučij. Potem smo si natančneje ogledali cerkev. Ko

so duhovniki ob 6. uri bili zgotovili brevir v presbiteriju, peli so pevci skoro eno uro slavni Palestrinin »Miserere« nedosežno lepo.

Na veliko soboto dopoldne smo se vozili skozi »Porta Pia« z električnim tramvajem k Sv. Neži, zunaj mesta na severovzhodni strani. Cerkev sv. Neže je najnežnejša rimska cerkev; ondi smo tudi bili v podzemeljskih grobovih prvih kristijanov ali v katakombah. Vračaje se na svoje stanovanje, šli smo mimo Kvirinala, v katerih palačah se zdaj sopiri laški kralj, in obiskali cerkve sv. Suzane, sv. Klavdija, sv. Marije in Piazza del popolo, ravno opoldne pa smo se setali po krasnem hribu monte Pincio.

Na veliko soboto popoldne pa smo se kake pol ure vozili ven iz Rima gledat prekrasne in veličastne cerkve sv. Pavla, obiskali Tre fontane, kjer je bil ta sv. apostol obglavljen, potem smo se vozili k Sv. Boštjanu, katera cerkev pa je precej revna. — Najbolj sem na velikonočno soboto večer in nedeljo zjutraj pogrešal veselega ustajenja; v Rimu namreč te ceremonije nimajo. O kolikokrat so mi zato takrat misli uhajale v drago domovino!

Smešnica. Sodnik: »Vi ste Šempetovega Jaketa tako po glavi udarili, da je le čudež, da se mu niso možgani prikazali.« — Zatoženec: »Ne, gospod sodnik! Čudež bi takrat bil, ko bi se temu človeku možgani res prikazali.«

Razne stvari.

Domače. (Zaobljuba naše škofije.) Lani so na sinodi ali cerkvenem zborovanju mil. knezoškof predlagali, naj se vsa škofija zaveže v odvrnitev hudih vremenskih nezdoljivosti s kako pobožnostjo. Sklenilo se je, da se ima peto nedeljo po Veliki noči popoldne eno uro pred izpostavljenim presv. Rešnjim Telesom moliti sv. rožni venec. Ta zaobljuba se prihodnjo nedeljo prvič izpolni.

(V Poličanah) bode na Križevu, dne 27. maja pri poznem sv. opravilu preč. kanonik g. dr. Ivan Križanič blagoslovil zvonikov križ ter pel slovesno sv. mašo, preč. g. kanonik dr. Jožef Pajek bode pa pridigoval.

(Z Vranskega.) Sledeče pismo je dobil gospod vitez Berks, drž. poslanec, od našega županstva: Prejeli smo odlok c. kr. poštnega in brzojavnega ravnateljstva v Gradcu, da je c. kr. trgovinsko ministerstvo ustreglo našej prošnji zaradi uvedanja dvojezičnega poštnega pečata pri tukajšnjem poštnem uradu. Izrekamo Vam v imenu občine iskreno zahvalo, da ste pri tem uplivali.

(Cerkvene vesti.) Bolehni vlč. g. J. Žehel, župnik mozirski, se v molitev priporoča. — Nov velik zvon so potegnili v nedeljo v zvonik pri podružnici sv. Antona v Škornju nad Šoštanjem.

(Šolske vesti.) Učiteljski službi na meščanski šoli v Krškem se je odpovedal g. nadučitelj Fr. Klemenčič na Rečici. — Uradna učiteljska konferenca za vranski in gornjegrajski okraj bode dne 4. septembra v Mozirju.

(V gornji Savinjski dolini) so letos lesni trgovci s trgovino bolj srečni nego zadnja leta; posebno v Mitrovici se bojda kaj živahno razvija. Bog daj, da se zopet poštena cena za naš izvrstni les povrne!

(Od gornje Savinje.) Župan v Kokarjih za Dreto je postal g. J. Praznik, po domače Govek. — Potovalni učitelj, g. M. Jelovšek, pride prihodnji teden v gornjo Savinjsko dolino podučevati o zivinoreji in o pripravljanju sira.